

تبدیل معدن متروکه لاشر بهارستان به هنرکده‌ای برای بچه‌ها

طبیعت بوم ماست

یوسف حدیدی
گزارش نویسنده

والدین شان این ساختمان متروکه را به یک هنرکده تبدیل کرده است تا جای بوی مواد و بیره رفتن جوانان، بوی گل و عطر هنر در آن جاری شود. همه اهالی بهارستان و شهرهای اطراف او را می‌شناسند. ۲۰ کیلومتری جنوب شرق اصفهان جاده شیراز را که بروی وارد شهر بهارستان می‌شود، سراغ معدن متروکه را هم که بگری پایین کوه لاشر تا نشانت می‌دهند. «سال‌ها ساختمان معدن متروکه باتوق معتادان و موادفروش‌ها بود. وقتی اینجا آمدم احساس کردم باید کاری کنم. هنر بهترین راهی است که می‌تواند آینده یک جامعه را بسازد.» مصطفی این را می‌گوید و کلاه بافتنی‌اش را روی سرش محکم می‌کشد و بچه‌هایی را نشان می‌دهد که با شوق زیاد مشغول گل بازی و ساخت صورتک هستند. کمی آن طرف‌تر مادر دختری روی کتف نقاشی می‌کشد و آریسا نقاشی‌اش را که روی مقوا کشیده به همه نشان می‌دهد. می‌گوید اهل جنوب است و به شهرهای مختلفی رفته تا تجربه هنر را عمومی و رایگان در اختیار مردم قرار دهد. او در هر سفر کوله باری از خاطره و تجربه برمی‌دارد. از سفر قزوین و آشنایی با بچه‌های افغانستانی و برپایی کارگاه هنری تا

پرنیان صورتک‌گلی را با شوق زیاد به دیوار ساختمان متروکه معدن می‌چسباند و به مصطفی نشان می‌دهد. چشمان مصطفی از خوشحالی برق می‌زند. می‌گوید هشت سال بیشتر ندارد اما آشکار است که روح هنر و خلاقیت در وجودش جاری است. آرتیمیس و تارا کمی آن طرف‌تر کنار مادرشان با خاک و زغال، گل سیاه آماده می‌کنند و چند دقیقه بعد صورتک زیبایی را کنار دیوار می‌سازند. مصطفی آنها را تشویق می‌کند و می‌گوید همیشه کنار رخت و لباس و خوراکی، مشت‌گل هم برای پیوند بچه‌ها با هنر در نظر بگیرید: «بین انسان و خاک و گل ارتباط عجیبی هست. این را بچه‌ها بهتر می‌فهمند.» مصطفی چند دقیقه یک بار سرش را بالا می‌گیرد و اطراف ساختمان متروکه را نگاه می‌کند. نگران است دوباره سر و کله معتادان و موادفروش‌ها پیدا شود. بچه‌ها عمو مصطفی صدایش می‌زنند. همه هوشش تنها همین اسم است و هنری که با خاک و گل و ضایعات خلق می‌کند. خودش دوست دارد گمنام باشد و با همین اسم او را صدا بزنند. صد روزی می‌شود با کمک بچه‌ها

سمیرم، بیجار، زنجان و سقز و ماجرای وانتی میوه فروش که با گل مجسمه موش ساخت، خاطراتی است که برای عمو مصطفی به یادگار مانده است: «هنر شغل نیست، ضرورت است. اینجا را که می‌بینی ساختمان معدن متروکه‌ای است که متأسفانه رها شده و معتادان و موادفروش‌ها اینجا را قرق کرده بودند. وقتی در مسیر سفر اینجا رسیدم، تصمیم گرفتم بمانم و کارگاه هنر را همین جا برپا کنم. حالا هم سفرهای پهن شده که به‌همراه پدر و مادرشان می‌آیند و با هر چه اینجا هست خلاقیت خودشان را نشان می‌دهند. اینجا چیزی از آبرنگ و خمیر مجسمه‌سازی یا مقوای اشتیخ نیست. مواد هنر تجسمی اینجا از خاک و گل و ضایعات دورریختنی است. مردم اینجا بارها به من غذا، نان و لباس داده‌اند. شب و روز اینجا هستم و یک ماهی بالای پشت بام همین ساختمان متروکه می‌خوابیدم تا موفق شدم معتادان و خریده فروش‌های مواد مخدر را بیرون کنم که در این راه سختی‌های زیادی نیز تحمل کردم. از تنک خوردن و زخمی شدن بگیر تا توهین و بی‌توجهی. باز هم گاهی سروکله‌شان پیدا می‌شود اما تعدادی از جوانان شهر و والدین همین بچه‌ها به کمک من می‌آیند. همین جاده

را ببین! ۱۵۰ متر عمق دارد. محلی‌ها می‌گویند قنات تاریخی‌ای زیر زمین این منطقه است که برای رسیدن به آب چاه عمیق حفر کرده‌اند. چند روز قبل معتادان با پتک و کلنگ میگردهای دهنه چاه را اسرقت کردند و مدت‌ها دهنه چاه باز بود. آخر هفته‌ها خیلی از خانواده‌های بهارستان، اصفهان و شهرضا برای تفریح اینجا می‌آیند و بچه‌ها همین اطراف مشغول بازی می‌شوند. اگر کسی داخل این چاه سقوط کند حتی نمی‌شود جنازه‌اش را هم بیرون آورد. بارها به مسئولان گفته بودم ولی توجهی نکرده بودند، تا این که یکی از محلی‌ها موضوع را در فضای مجازی منتشر کرد و چند روز بعد شهرداری با جرقه‌نقل سه بلوک سیمانی روی دهنه چاه گذاشت.»

عمو مصطفی معتقد است باید هزینه هنر را آنقدر پایین بیاوریم تا مردم کم‌برخوردار هم جذب شوند ولی متأسفانه هنر سهم کسانی شده که از وضعیت مالی خوبی برخوردارند: «هر بچه‌ای مقداری خاک و گل ببیند ناخودآگاه به سمتش می‌رود و روحش با خاک همنشین و هم صحبت می‌شود. این بچه‌ها در سرما هر روز با پدر و مادرشان می‌آیند و ساعت‌ها با خاک و گل

کاری می‌کنند حتی با تارک شدن هوا بازم دوست ندارند به خانه برگردند. کدام مؤسسه هنری چنین وقت و قدرتی دارد؟ اینجا ماندم تا مردمی که وضعیت مالی خوب ندارند هم از هنر سهمی داشته باشند و دوست دارم از آموخته‌هایم به آنها بیاموزم. بین آنها هنرمندانی هستند که اگر فرصت پرورش و شکوفایی استعدادشان فراهم شود، می‌توانند یکی از ستاره‌های آسمان هنر ایران باشند اما صد حیف که فاصله طبقاتی روی هنر اثر گذاشته است. ما با اززان‌ترین مترتالی و مواد کار می‌کنیم یعنی ضایعات، رنگ دیوار، کتف، سرمابیک، موزاییک و گل. همه اینها را می‌توان در طبیعت پیدا کرد. یک ماه قبل مادری همراه پسر خردسالش اینجا آمد. وقتی گفتم اینجا همه چیز رایگان است پرسید حتی گل؟ گفتم بله گل که چیزی نیست. گفت روز قبل یک بسته خریدم ۱۳ هزار تومان! جوابی نداشتم. روبه کودکش کرد و گفت برو پسرم هر چی دلت می‌خواهد گل هست. چند وقت قبل هم یک دختر گردشگر آلمانی سسری به کارگاه هنری ما زد. طرحی روی روزنامه باطله کشیدم و به او هدیه کردم. می‌گفت اینجا مرا یاد کارگاه‌های هنری یونان می‌اندازد و خوشحالم می‌بینم اینجا بچه‌ها هنرمی‌آموزند.

وقتی خاک و گل را با دست‌ورز می‌دهید، زبان آن‌را می‌فهمید. با همین دست‌تحوّل ایجاد می‌کنی و به آن شکل می‌دهی. یک رویداد مهم در طبیعت انسان رخ می‌دهد.

آثاری می‌سازید که کسی نمی‌تواند بگوید تقلیدی یا تعلیمی است. چون خود هستی و یک موضوع خلاقیت، کار و تجربه هنری، باید فکر کنیم در طبیعت با هر چه که هست چه چیز هنری می‌شود آفرید. از هر چه که پیدا می‌کنیم چه نقشی می‌توانیم بکشیم، چه رنگی بسازیم و چه حجمی بیافرینیم؟ طبیعت بوم ماست، با آن بازی می‌کنیم، می‌کشیم می‌سازیم و خراب می‌کنیم.

جدول سودوکو

Arithmetic puzzles and Sudoku grids. The top row contains a subtraction problem: ۳۸۹۷ - ۱۴۱ = ۳۷۵۶. Below it are two 3x3 grids for a subtraction puzzle. The main section contains several 9x9 Sudoku grids with some numbers filled in. The text 'جدول سودوکو' is repeated in various colors and sizes. At the bottom, there are more arithmetic puzzles and a large grid with numbers.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.